

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจรับวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19)
ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

Factors Affecting to Decision of Vaccinate Against Coronavirus (COVID-19)
of 3rd and 4th Year Students at Ubon Ratchathani University

กรดาร์ตน์ เกื้อทาน, ชนัญชิตา มากสวาสดี, ณัฐชา สืบพันธ์, นริศรา เลื่อนแก้ว, พรชิตา คันศร, สิริทรัพย์ สีหะวงษ์*

สาขาการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี อุบลราชธานี 34190

Korndarat Kueatan, Chananchida Maksawat, Natcha Seubpan, Narissara Lueankeaw,

Pornchita Kansorn, Sirisup Sihawong*

Division of Nursing, Faculty of Nursing, Ubonratchathani University, Ubonratchathani 34190

*Email : sirisup.s@ubu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจรับวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 ที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 ที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จำนวน 361 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ประกอบด้วย 4 ส่วนคือ ข้อมูลทั่วไป, ความรู้เรื่องโรคและวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) มีค่า KR-20 เท่ากับ 0.70, ทักษะคิดต่อวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.71 และแบบสำรวจพฤติกรรมการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบไคสแควร์

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 65.10 อายุเฉลี่ยคือ 22.50 ปี (S.D. = 1.87) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับโรคและวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) ในระดับสูง ร้อยละ 75.07 มีทัศนคติต่อวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) ในระดับปานกลาง ร้อยละ 59.83 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจรับวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) ได้แก่ อายุ ($p = 0.001$) ระดับการศึกษา ($p = 0.000$) และ คณะที่ศึกษา ($p = 0.000$)

คำสำคัญ : วัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (Covid-19) นักศึกษา มหาวิทยาลัย

Abstract

This descriptive research aimed to study factors affecting the decision on vaccination against Coronavirus (COVID-19) of 3rd and 4th year students at Ubon Ratchathani university. The sample was the 361 students of the 3rd to 4th year students at Ubon Ratchathani university. The research instrument was a multiple choice questionnaire consisting of 4 parts; general information, knowledge of disease and the coronavirus (COVID-19) vaccine (KR-20 was 0.70), the attitude to the coronavirus (COVID-19) vaccine (Cronbach's alpha coefficient was 0.71) and the vaccination behavior questionnaire. Data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, and Chi-square test. The results showed that most of the samples were female 65.10%, the average age of which was 22.50 years (S.D. = 1.87). Most of the sample group had a high level of knowledge about the disease and the vaccination against coronavirus COVID-19) 75.07 %, and had a moderate level of attitude towards coronavirus COVID-19) at 59.83% . Factors affecting the decision on vaccination against Coronavirus (COVID-19) of 3rd to 4th year University's students at Ubon Ratchathani Province were age ($p = 0.001$), education level ($p = 0.000$) and their faculty ($p = 0.000$).

Keywords : vaccinate against Coronavirus (COVID-19), student, university

บทนำ

จากการระบาดของโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) ที่เริ่มต้นขึ้นในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ประกาศให้การระบาดนี้เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ (Public Health Emergency of International Concern – PHEIC)⁽¹⁾ ทางออกที่สามารถลดความรุนแรงของสถานการณ์คือการได้รับวัคซีนป้องกันการติดเชื้อโคโรนาไวรัส (COVID-19) เพื่อช่วยเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและลดความรุนแรงของอาการป่วยและลดอัตราการเสียชีวิต⁽²⁾ ในประเทศไทยมีการฉีดวัคซีนหลากหลายสูตร ทั้งแบบวัคซีนชนิดเดี่ยว 2 เข็ม และวัคซีนแบบไขว้ คือผสมกันสองชนิด ซึ่งประสิทธิภาพของวัคซีนในการป้องกันการติดเชื้อโดยรวมจะอยู่ที่ประมาณ 50.00% - 95.00% ขึ้นอยู่กับชนิดของวัคซีน โดยวัคซีนแต่ละชนิดจะทำให้เกิดผลข้างเคียงจากการฉีดวัคซีนที่ต่างกันออกไป เช่น อาเจียน ปวดเมื่อยเนื้อตัว อักเสบบริเวณที่ฉีด มีไข้ ปวดศีรษะ ท้องเสีย ผื่นขึ้น อ่อนเพลีย คลื่นไส้ ปวด บวม แดงบริเวณที่ฉีดวัคซีน เสี่ยงต่อการเกิดภาวะลิ่มเลือดอุดตันที่ส่งผลให้มีอาการคล้ายอัมพฤกษ์ ซึ่งอาจเป็นความผิดปกติทางระบบประสาทชั่วคราว หรือบางรายมีอาการแพ้รุนแรง ถึงขั้นเสียชีวิตได้ เป็นต้น⁽³⁾

ตามนโยบายของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ได้กำหนดแนวทางการเปิดสถานศึกษาและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ณ ที่ตั้ง โดยกำหนดให้นักศึกษาและบุคลากรได้รับวัคซีนไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 จึงจะเปิดสถานศึกษาและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ณ ที่ตั้งได้⁽⁴⁾ จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับ

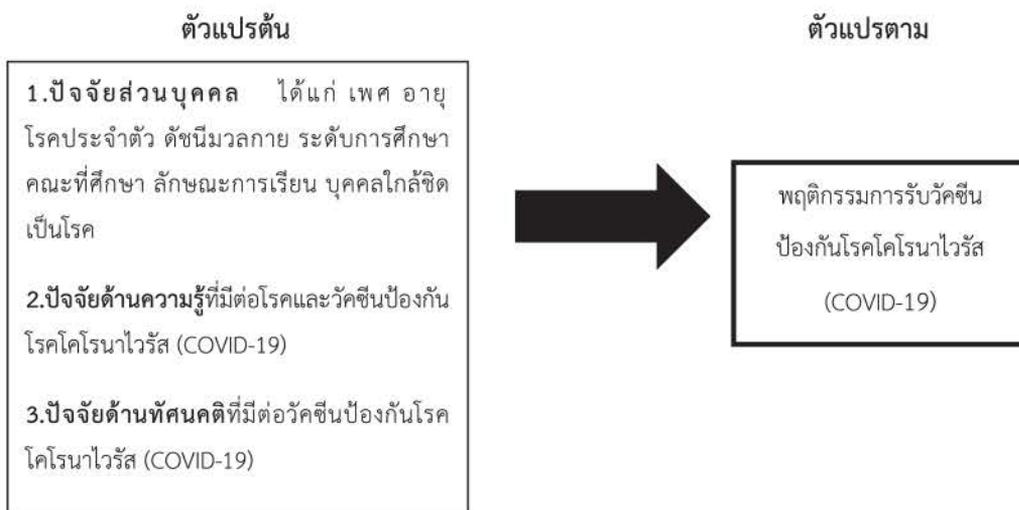

สถานการณ์การรับวัคซีนโควิด-19 ของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย พบว่าระหว่างเดือนมกราคมถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564 นักศึกษามหาวิทยาลัยปากีสถานมีจำนวนนักศึกษาเข้ารับวัคซีนร้อยละ 72.5%⁽⁵⁾ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2564 นักศึกษาวิทยาลัยในเมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน มีนักศึกษาเข้ารับวัคซีนร้อยละ 40.1%⁽⁶⁾ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีเป็นศูนย์ฉีดวัคซีนในจังหวัดอุบลราชธานี และมีระบบการจัดสรรวัคซีนสำหรับบุคลากรและนักศึกษาทุกคนโดยความสมัครใจตั้งแต่เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2564 สถานการณ์การฉีดวัคซีนของนักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ณ วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2564 มีจำนวนนักศึกษาที่เข้ารับวัคซีนทั้งหมด 3,496 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 21.80 ต่อจำนวนนักศึกษาทั้งมหาวิทยาลัย⁽⁷⁾ ซึ่งจะเห็นได้ว่ายังเป็นจำนวนที่น้อย โดยจากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจรับวัคซีนของบุคคลทั่วไปและผู้ศึกษาในระดับอุดมศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ โรคประจำตัว ดัชนีมวลกาย ระดับการศึกษา คณะที่ศึกษา ลักษณะของการเรียน การมีบุคคลใกล้ชิดเป็นโรค ซึ่งเป็นปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับโรคและวัคซีน และปัจจัยด้านทัศนคติที่มีต่อวัคซีน^(5,8-11) คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจรับวัคซีนป้องกันโคโรนาไวรัส (COVID-19) ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เนื่องจากนักศึกษาชั้นปี 3-4 มีกิจกรรมการเรียนที่แตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1-2 คือมีกิจกรรมการเรียนภายนอกมหาวิทยาลัย มีการออกฝึกประสบการณ์นอกสถานที่ หรือมีการฝึกงานในสถานประกอบการต่าง ๆ และนักศึกษาชั้นปี 3-4 อยู่ในช่วงวัยอายุ 20 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป เป็นช่วงอายุของวัยผู้ใหญ่ตอนต้นที่บรรลุนิติภาวะแล้ว มีความมั่นคงทางจิตใจ มีความคิดไตร่ตรองและรอบคอบมากขึ้นในสิ่งที่มีผลกระทบต่อตนเอง⁽¹²⁾ เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการส่งเสริมพฤติกรรมกรเข้ารับวัคซีนของนักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี และเพื่อวางแผนในการส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพของนักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานีในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของความรู้ที่มีต่อโรคและวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
2. เพื่อศึกษาระดับของทัศนคติที่มีต่อวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจรับวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานีที่ศึกษาอยู่ระหว่างชั้นปีที่ 3-4 รวมทั้งสิ้น 6,197 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง การกำหนดขนาดตัวอย่างใช้วิธีการของ Krejcie & Morgan (1970)⁽¹³⁾ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และกำหนดความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 0.05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 361 คน ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) ซึ่งเป็นวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเก็บข้อมูลเฉพาะประชากรที่เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานีที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 3-4 มีอายุ 20 ปี ขึ้นไป ที่ยินยอมและสมัครใจในการตอบแบบสอบถามแบบออนไลน์ จำนวน 361 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง แบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ อายุ น้ำหนัก ส่วนสูง โรคประจำตัว ระดับการศึกษา คณะ/วิทยาลัยที่ศึกษา ลักษณะการเรียน ประวัติการติดโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) ของบุคคลใกล้ชิด

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความรู้เรื่องโรคและวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) เป็นข้อคำถามแบบให้เลือกตอบ ถูก/ผิด จำนวน 15 ข้อ แบ่งระดับความรู้ดังนี้⁽¹⁴⁾

ระดับสูง คือค่าคะแนนความรู้ ร้อยละ 80 ขึ้นไป	คะแนนอยู่ระหว่าง	12.00-15.00
ระดับปานกลาง คือค่าคะแนนความรู้ ร้อยละ 60 - 79	คะแนนอยู่ระหว่าง	9.00 - 11.00
ระดับต่ำ คือคะแนนความรู้ ต่ำกว่าร้อยละ 60	คะแนนอยู่ระหว่าง	0.00 - 8.00

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามทัศนคติต่อวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) เป็นแบบมาตราส่วน 5 ค่าระดับของลิเคิร์ต (Likert Scale) จำนวน 15 ข้อ ระบุระดับของทัศนคติดังนี้ 5 คือ เห็นด้วยมากที่สุด 4 คือ เห็นด้วยมาก 3 คือ เห็นด้วยปานกลาง 2 คือ เห็นด้วยน้อย 1 คือ เห็นด้วยน้อยที่สุด เกณฑ์ในการประเมินระดับทัศนคติแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้⁽¹⁴⁾

ทัศนคติระดับดี	คือ ได้ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.67 - 5.00
ทัศนคติระดับปานกลาง	คือ ได้ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.66
ทัศนคติระดับไม่ดี	คือ ได้ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.33

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามพฤติกรรมการเข้ารับวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) เป็นข้อคำถามที่สอบถามถึงพฤติกรรมการเข้ารับวัคซีนของกลุ่มตัวอย่าง ว่าเข้ารับการฉีดวัคซีนหรือยังไม่เข้ารับการฉีดวัคซีน และถ้าเข้ารับการฉีดวัคซีนแล้ว ได้รับวัคซีนทั้งสิ้นที่เข็ม เกิดผลข้างเคียงจากการฉีดวัคซีนอย่างไรบ้าง

การหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัยคณะผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทำการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ 2 ส่วน คือ ค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามดังนี้

1. ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารจัดการวัคซีนในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงของวัตถุประสงค์ เนื้อหาและภาษาที่ใช้ (Content validity) โดยวัดความสอดคล้องข้อคำถามในแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์แล้วรายงานเป็นค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item – objective congruence: IOC) วิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้เท่ากับ 0.91 และเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 มาใช้เป็นข้อคำถาม

2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามที่ได้ไปทำการทดสอบ (Try out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3-4 ในสถานศึกษา ณ จังหวัดอุบลราชธานีจำนวน 30 ราย แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยส่วนที่ 3 แบบสอบถามความรู้เรื่องโรคและวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) มีค่า KR-20 เท่ากับ 0.70 และส่วนที่ 4 แบบสอบถามพฤติกรรมการเข้ารับวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) มีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.71

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอเอกสารรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี รหัสข้อเสนอบุ – REC-159 / 2564 จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ผ่านการรับรองวันที่ 9 ธันวาคม 2564

2. เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) คณะผู้วิจัยจึงใช้ช่องทางออนไลน์ในการเก็บข้อมูลวิจัย ผ่านทาง google form โดยประชาสัมพันธ์และชี้แจงการเข้าร่วมงานวิจัยผ่านเพจ Facebook ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) ซึ่งเป็นวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเก็บข้อมูลเฉพาะประชากรที่เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 3-4 มีอายุ 20 ปี ขึ้นไป ที่ยินยอมและสมัครใจในการตอบแบบสอบถามแบบออนไลน์ จำนวน 361 คน โดยเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2564- 15 มกราคม พ.ศ.2565

3. นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์รวบรวมและจัดระบบข้อมูลโดยการบันทึกในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ นำไปวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ใช้สถิติเชิงพรรณนา หาค่าจำนวน ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ระดับของความรู้เรื่องโรคและวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) คำนวณหาคะแนนรวมและนำมาระบุระดับของความรู้
3. ระดับของทัศนคติต่อวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) คำนวณหาคะแนนรวม ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำมาระบุระดับของทัศนคติ
4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ อายุ โรคประจำตัว ดัชนีมวลกาย ระดับการศึกษา คณะที่ศึกษา ลักษณะการเรียน บุคคลใกล้ชิดเป็นโรค ความรู้เกี่ยวกับโรคและวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) และทัศนคติต่อวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) กับการตัดสินใจรับวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) โดยใช้การทดสอบ Chi-square test⁽¹⁵⁾

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 65.10 อายุเฉลี่ยคือ 22.5 ปี (SD. =1.87) อายุสูงสุดคือ 25 ปี และอายุต่ำสุดคือ 20 ปี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีโรคประจำตัว จำนวน 335 คน คิดเป็นร้อยละ 92.80 มีดัชนีมวลกาย (BMI) ปกติ จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 51.52 ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 จำนวน 261 คน คิดเป็นร้อยละ 72.30 ส่วนใหญ่ศึกษาในคณะรัฐศาสตร์ จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 30.74 เรียนแบบผสมผสานจำนวน 267 คน คิดเป็นร้อยละ 73.96 และไม่มีบุคคลใกล้ชิดติดเชื้อโคโรนาไวรัส (COVID-19) จำนวน 320 คนคิดเป็นร้อยละ 88.64

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (n = 361)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1.เพศ		
ชาย	120	33.20
หญิง	235	65.10
ไม่ต้องการระบุเพศ	6	1.70
2.อายุ		
20	55	15.23
21	200	55.40
22	88	24.38
23	14	3.88
24	3	0.83
25	1	0.28

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(คน)	ร้อยละ
3.โรคประจำตัว		
มีโรคประจำตัว	26	7.20
ไม่มีโรคประจำตัว	335	92.80
4.ดัชนีมวลกาย		
ผอม	78	21.61
ปกติ	186	51.52
น้ำหนักเกิน	80	22.16
อ้วนระดับที่ 1	17	4.71
5. ระดับการศึกษา		
ชั้นปีที่ 3	261	72.30
ชั้นปีที่ 4	100	27.70
6.คณะที่ศึกษา		
คณะวิทยาศาสตร์	58	16.10
คณะเกษตรศาสตร์	13	3.60
คณะวิศวกรรมศาสตร์	63	17.45
คณะศิลปศาสตร์	16	4.43
คณะเภสัชศาสตร์	3	0.83
คณะบริหารศาสตร์	20	5.54
คณะพยาบาลศาสตร์	41	11.35
วิทยาลัยแพทยศาสตร์และการสาธารณสุข	22	6.09
คณะศิลปะประยุกต์และสถาปัตยกรรมศาสตร์	3	0.83
คณะนิติศาสตร์	11	3.04
คณะรัฐศาสตร์	111	30.74
7.ลักษณะของการเรียน		
- ฝึกงานนอกมหาวิทยาลัยเพียงอย่างเดียว	24	6.65
- เข้าเรียน ณ ที่ตั้ง (On site) เพียงอย่างเดียว	17	4.71
- เรียนแบบออนไลน์เพียงอย่างเดียว	53	14.68
- เรียนแบบผสมผสานทั้งสามแบบ	267	73.96
8.บุคคลใกล้ชิดเป็นโรค		
- มีบุคคลใกล้ชิด เช่น ครอบครัว คนรัก เพื่อน เป็นโรค โคโรนาไวรัส (COVID-19)	41	11.36
- ไม่มีบุคคลใกล้ชิด เช่น ครอบครัว คนรัก เพื่อน เป็นโรค โคโรนาไวรัส (COVID-19)	320	88.64

2. ระดับความรู้เกี่ยวกับโรคและวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีระดับของความรู้อยู่ในระดับสูง จำนวน 271 คน คิดเป็นร้อยละ 75.07

ตารางที่ 2 ระดับของความรู้เกี่ยวกับโรคและวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) (n = 361)

ระดับของความรู้	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ระดับต่ำ	2	0.55
ระดับปานกลาง	88	24.38
ระดับสูง	271	75.07

3. ระดับของทัศนคติต่อวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีระดับของทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 59.83

ตารางที่ 3 ระดับของทัศนคติต่อวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) (n = 361)

ระดับของทัศนคติ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ระดับไม่ดี	0	0.00
ระดับปานกลาง	216	59.83
ระดับดี	145	40.17

4. พฤติกรรมการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับวัคซีน 2 เข็ม จำนวน 282 คน คิดเป็นร้อยละ 78.12

ตารางที่ 4 พฤติกรรมการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) (n = 361)

พฤติกรรมการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ยังไม่ได้ฉีดวัคซีน	10	2.77
ฉีดวัคซีน 1 เข็ม	45	12.46
ฉีดวัคซีน 2 เข็ม	282	78.12
ฉีดวัคซีน 3 เข็ม	24	6.65

ภายหลังการฉีดวัคซีน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เกิดอาการข้างเคียงจากการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) 3 อันดับแรก คืออาการไข้ จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 50.10 ปวดบริเวณที่ฉีด 76 คน คิดเป็นร้อยละ 21.10 และไม่มีอาการข้างเคียง จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50

ตารางที่ 5 อาการข้างเคียงจากการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) (n = 361)

อาการข้างเคียงจากการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ยังไม่ได้ฉีดวัคซีน	10	2.77
ไข้	181	50.15
ปวดบริเวณที่ฉีด	76	21.05
ไม่มีอาการข้างเคียง	45	12.47
อ่อนเพลีย	29	8.03

อาการข้างเคียงจากการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ปวดกล้ามเนื้อทั่วร่างกาย	19	5.26
ท้องเสีย	1	0.27

5. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจรับวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจรับวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อายุ ($p = 0.001$) ระดับการศึกษา ($p = 0.000$) และคณะที่ศึกษา ($p = 0.000$)

ตารางที่ 6 ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลกับการตัดสินใจรับวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19)

ปัจจัยส่วนบุคคล	χ^2	df	Sig (2-sided)
เพศ	4.78	6	0.572
อายุ	41.79	18	0.001*
โรคประจำตัว	4.64	3	0.200
BMI	821.44	774	0.115
ระดับการศึกษา	20.89	3	0.000*
คณะที่ศึกษา	63.08	30	0.000*
ลักษณะของการเรียน	16.69	9	0.054
บุคคลใกล้ชิดติดเชื้อ	7.24	3	0.064

* $p < 0.01$

ตารางที่ 7 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านความรู้กับการตัดสินใจรับวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19)

ปัจจัยด้านความรู้	χ^2	df	Sig (2-sided)
ความรู้เกี่ยวกับโรคและวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส(COVID-19)	19.22	21	0.571

* $p < 0.01$

ตารางที่ 8 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านทัศนคติกับการตัดสินใจรับวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19)

ปัจจัยด้านทัศนคติ	χ^2	df	Sig (2-sided)
ทัศนคติต่อวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19)	96.78	96	0.458

* $p < 0.01$

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการวิจัย ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจรับวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) คือ อายุ ช่วงอายุที่ต่างกันมีผลทำให้เกิดการตัดสินใจต่างกันอาจเนื่องมาจากตรรกะเชิงความคิด การรับรู้ การเรียนรู้และมุมมองความคิดเห็นในเชิงวิเคราะห์ทำให้มีมุมมองที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย⁽⁸⁾ ที่พบว่าการรับรู้ความเสี่ยงและการฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ในกลุ่มเสี่ยง กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีการตัดสินใจการฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ที่ต่าง

ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจรับวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) ที่ระดับ $p = 0.000$ เนื่องจากระดับการศึกษาส่งผลต่อการรับรู้ข้อมูล การเข้าถึงแหล่งข้อมูล และประสบการณ์การคิดวิเคราะห์และแยกแยะข้อมูล จึงมีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจรับวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย (16) ที่พบว่าระดับการศึกษาที่ต่างกัน ทำให้การตัดสินใจฉีดวัคซีนป้องกันโรคไขหวัดใหญ่แตกต่างกัน

คณะที่ศึกษา มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจรับวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) ที่ระดับ $p = 0.000$ สอดคล้องกับงานวิจัย (16) ที่พบว่าผู้ที่ศึกษาในคณะหรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์สุขภาพมีโอกาสในการยอมรับวัคซีน COVID-19 ได้ดีกว่าผู้ที่ศึกษาในคณะหรือสาขาอื่น ๆ ถึง 2 เท่า ซึ่งอาจเป็นเพราะมีการรับรู้ต่ออาการ ความเสี่ยง และผลกระทบของโรค COVID-19 มากกว่า ซึ่งเป็นผลมาจากความสามารถในการเข้าถึงสถานพยาบาลและคิดว่าตนเองมีความเสี่ยงที่จะติดเชื้อมากกว่าผู้ที่ศึกษาในคณะหรือสาขาอื่น ๆ จากการเรียนหรือการฝึกปฏิบัติงาน

ความรู้เกี่ยวกับโรคและวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) และทัศนคติต่อวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจรับวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) สอดคล้องกับการศึกษา (17) ที่พบว่าปัจจัยด้านระดับความรู้ และปัจจัยด้านการรับรู้ในความเชื่อด้านสุขภาพ ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจฉีดวัคซีนไขหวัดใหญ่ การศึกษา (18) ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้อยู่ในระดับสูง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับวัคซีนโควิด-19 อยู่ในระดับปานกลาง แต่ไม่เข้ารับการฉีดวัคซีนถึงร้อยละ 94.15 โดยเหตุผลคือไม่เชื่อมั่นในประสิทธิภาพของวัคซีน และยังไม่แน่ใจในประสิทธิภาพของวัคซีน และการศึกษา (19) ที่พบว่า ทัศนคติไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของกลุ่มตัวอย่าง อาจเนื่องจากโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) เป็นโรคอุบัติใหม่ วัคซีนที่ถูกคิดค้นขึ้นมาจึงเป็นวัคซีนใหม่ที่ยังมีผลการศึกษาน้อยและยังไม่มีผลการศึกษาในระยะยาว กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ที่ศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มที่มีทักษะและความสามารถในการค้นคว้าหาความรู้และมีความสามารถในการเข้าถึงแหล่งความรู้ต่าง ๆ ค่อนข้างสูง จึงมีระดับของความรู้ที่สูง มีทัศนคติต่อวัคซีนในระดับปานกลาง และมีความต้องการที่จะรอผลการศึกษาอาการข้างเคียงและภาวะแทรกซ้อนจากวัคซีนในระยะยาวในการพิจารณาความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเพื่อประกอบการตัดสินใจรับวัคซีนในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยในครั้งนี้พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจรับวัคซีนโคโรนาไวรัส คือ อายุ ระดับการศึกษา และคณะที่ศึกษา มหาวิทยาลัยสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนการส่งเสริมพฤติกรรมการเข้ารับวัคซีนโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานีในอนาคต โดยเน้นส่งเสริมหรือให้ความรู้ และทัศนคติที่เหมาะสมเกี่ยวกับโรคและวัคซีนป้องกันโรคตั้งแต่ระดับชั้นปีที่ 1 เป็นต้นไป และอาจทำการส่งเสริมมากกว่าในคณะ/สาขาที่ไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์สุขภาพ และจากผลการวิจัยยังพบว่าอาการข้างเคียงจากการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) ของกลุ่มตัวอย่าง 3 อันดับแรก คืออาการไข้ ปวดบริเวณที่ฉีด และไม่มีอาการข้างเคียง มหาวิทยาลัยสามารถนำข้อมูลผลข้างเคียงจากการฉีดวัคซีนที่เกิดขึ้นมาประกอบการให้ข้อมูลในการตัดสินใจฉีดวัคซีนของนักศึกษา และนำมาใช้ในการให้คำแนะนำในการดูแลตนเองภายหลังการฉีดวัคซีนได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเชิงคุณภาพ เนื่องจากนักศึกษาต่างคณะต่างชั้นปีมีแผนการศึกษาที่แตกต่างกัน มีประสบการณ์ชีวิตและการรับรู้ต่อการเจ็บป่วยที่แตกต่างกัน การศึกษาในเชิงคุณภาพจะได้ข้อมูลในเชิงลึกที่อาจนำไปสู่การแก้ไขปัญหาพฤติกรรมสุขภาพที่พุ่งเป้า แม่นยำ และมีประสิทธิภาพ

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ขอขอบพระคุณนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่กรุณาให้ความร่วมมือเข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

1. กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19): มาตรการสาธารณสุข และปัญหาอุปสรรคการป้องกันควบคุมโรคในผู้เดินทาง [อินเทอร์เน็ต]. 2564 [เข้าถึงเมื่อ 2 พฤศจิกายน 2564]. เข้าถึงได้จาก: <https://ddc.moph.go.th/uploads/files/2017420210820025238.pdf>
2. กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.). คู่มือวัคซีนสู้โควิดฉบับประชาชน [อินเทอร์เน็ต]. 2564 [เข้าถึงเมื่อ 2 พฤศจิกายน 2564]. เข้าถึงได้จาก: https://www.thaihealth.or.th/banner.php?ads_id=461
3. กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. แนวทางการให้วัคซีนโควิด 19 ในสถานการณ์การระบาด ปี 2564 ของประเทศไทย ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2 [อินเทอร์เน็ต]. 2564 [เข้าถึงเมื่อ 2 พฤศจิกายน 2564]. เข้าถึงได้จาก: <https://ddc.moph.go.th/vaccine-covid19/getFiles/11/1628849610213.pdf>
4. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.). แนวทางและหลักเกณฑ์การเปิดสถานที่ทำการของสถาบันอุดมศึกษา [อินเทอร์เน็ต]. 2564 [เข้าถึงเมื่อ 2 พฤศจิกายน 2564]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.mhesi.go.th/index.php/news/4490-2021-09-24-05-31-35.html>
5. Hossian M, Khan AS, Nazir A, Nabi MH, Hasan M, Maliha R, et al. Factors affecting intention to take COVID-19 vaccine among Pakistani University Students. PLoS ONE [internet]. 2022 [cited 2022 May 9];17(2):e0262305. Available from: <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0262305>
6. Xiong Y, Zhao Y, Zhang T, Wang Q, Liu J. Factors associated with the vaccination behavior among COVID-19 vaccine Hesitant College Students in Wuhan, China: A survey based on social psychological dimension. Frontiers in Public Health J [internet]. 2022 [cited 2022 May 9];10. Available from: <https://doi.org/10.3389/fpubh.2022.865571>

7. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. แดงการณั่มมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีเรื่อง รายงานสถานการณ์จำนวนผู้ติดเชื้อและผู้เข้ารับวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (ฉบับที่ 6). [อินเทอร์เน็ต]. 2564 [เข้าถึงเมื่อ 2 พฤศจิกายน 2564]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.ubu.ac.th/web/files/00001n2021100116154616.pdf>
8. กัญญาภัค ประทุมชมภู. ปัจจัยแรงจูงใจในการป้องกันโรคที่มีผลต่อการรับบริการฉีดวัคซีนไขหวัดใหญ่ ในผู้สูงอายุ ตำบลแสนสุข อำเภอเมืองชลบุรีจังหวัดชลบุรี. [วิทยานิพนธ์]. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา; 2559.
9. ดลนภา สุขประดิษฐ์, เลิศชัย เจริญธัญรักษ์. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการรับวัคซีนป้องกันโรคไขหวัดใหญ่ของหญิงตั้งครรภ์ โรงพยาบาลพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี. ว.วิจัยสาธารณสุขศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2564;14(2):9-17.
10. เกล็ดดาว จันทศิริ, ปรีดาวรรณ บุญมาก, นิชาดา กิมศรี, อมาวสี กมลสุขยีนยง, งามตา เจริญธรรม. ปัจจัยที่มีผลต่อการฉีดวัคซีนป้องกันไขหวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ (เอช 1 เอ็น 1) 2009 ของบุคลากรโรงพยาบาลพระปกเกล้า. ว.ศุนย์การศึกษาแพทยศาสตร์คลินิก โรงพยาบาลพระปกเกล้า. 2554;28(2):85-97.
11. สุทธิพงษ์ กองวงษา. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการได้รับวัคซีนป้องกันโรคไขหวัดใหญ่ในเด็กอายุ 6 เดือน ถึง 2 ปี. ว.โรงพยาบาลสกลนคร. 2563;23(3):1-13.
12. เกษร เกษมสุข, อุษณีย์ บุญบรรจบ. การส่งเสริมพัฒนาการวัยผู้ใหญ่ตอนต้น: บทบาทของพยาบาล. Royal Thai Air Force Medical Gazette 2018;64(3):101-7.
13. ประสพชัย พสุนนท์. สถิติสำหรับการวิจัย: การวิเคราะห์ด้วย SPSS พร้อมตัวอย่าง. เพชรบุรี: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร; 2560.
14. บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น; 2560.
15. อนุวัติ คุณแก้ว. สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2562.
16. Birhan TT, Fetene K, Tesfanesh LD, Mulualem SZ, Tebabere MK, Agumas ET, et al. Coronavirus disease 2019 vaccine acceptance and perceived barriers among university students in northeast Ethiopia: A cross-sectional study. Clinical Epidemiol Glob Health [Internet. 2021 [cited 2022 Jan 15];12:2-8. Available from: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/34395948/>
17. นิชกานต์ พิกุล. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจฉีดวัคซีนไขหวัดใหญ่ของบุคลากรสาธารณสุขอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย [วิทยานิพนธ์]. พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา; 2555.
18. อธิวัฒน์ กุลบุตร, ณัฐพล ลาวจันทร์, สุพล วังขุย, อนุพันธ์ สุวรรณพันธ์. ความรู้ ความคิดเห็นเกี่ยวกับวัคซีนโควิด-19 และการตัดสินใจรับวัคซีนของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในท่าอากาศยานนานาชาติอู่ตะเภา ระยอง-พัทยา จังหวัดระยอง. ว.วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ. 2565;2(1):31-42.
19. สุภาภรณ์ วงธิ, อรวรรณ กิรติสิโรจน์. ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดสุโขทัย. [วิทยานิพนธ์]. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร; 2564.